

Deprem Sebebiyle Ek Vergi ve Diğer Vergi Kanunlarında Önemli Değişiklikler Öngören Kanun Teklifi Meclise Sunuldu

Ülkemizde meydana gelen depremlerin yol açtığı ekonomik kayıpların telafisi için ek motorlu taşıtlar vergisi öngören ve aynı zamanda pek çok vergi kanununda önemli değişiklikler öngören kanun teklifi TBMM'ye sunuldu. 06.02.2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telafisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi, İhdası İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ("**Kanun teklifi**") kapsamında öngörülen değişikliklerin detaylarına aşağıda yer verilmiştir. Kanun teklifinin tam metnine erişmek için [bağlantıyı](#) kullanabilirsiniz.

• Bir Defaya Mahsus Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi Alınacak

Kahramanmaraş merkezli depremlerin etkilerinin azaltılması amacıyla ortaya çıkan finansman ihtiyacının karşılanmasında kullanılmak üzere, bir defaya mahsus olmak üzere ek Motorlu Taşıtlar Vergisi ("**MTV**") uygulanacaktır. Kanun teklifinin 1. maddesi kapsamında;

- Kanun teklifinin kanunlaştıktan sonra yayımlandığı tarihte kayıt ve tescilli bulunan otomobil, otobüs, kamyon, kamyonet, uçak ve helikopterler dahil tüm taşıtlar,
- 31.12.2023 tarihine kadar ilk defa kayıt ve tescil edilecek olan tüm taşıtlar, ek MTV kapsamında olacaktır.
- Ayrıca, Hazine ve Maliye Bakanlığınca mücbir sebep ilan edilen yerlerde deprem tarihi itibarıyla kayıt ve tescilli olan taşıtlar, deprem nedeniyle yıkılan veya ağır ya da orta hasarlı hale gelen binaların maliklerine ait taşıtlar, depremlerde ağır hasar görerek kullanılamaz duruma gelen, taşıtlar ile deprem nedeniyle eşi veya birinci derece kan hısımlarından birini kaybeden mükelleflere ait taşıtlar vergiden müstesna tutulmuştur.
- Ek MTV, 2023 yılı için tahakkuk ettirilen MTV tutarı kadar olacaktır. Ek MTV iki eşit taksitte tahakkuk ettirilecektir ve ilk taksit, düzenlemenin yayımlandığı ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenecektir. Teklifin Temmuz ayı içinde kanunlaşması halinde ek MTV'nin ilk taksiti Ağustos ayı sonuna kadar ödenecek; ikinci taksiti ise Kasım sonuna kadar ödenmesi gerekecektir.

• Cumhurbaşkanı'nın Geri Kazanım Katılım Payı ("**GEKAP**") Tutarlarını Belirleme Yetkisi Genişletilecek

Şu anda yürürlükte olan düzenlemelere göre 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun ek 11. maddesine istinaden GEKAP tutarları, yıllar itibarıyla yeniden değerlendirilerek artırılarak uygulanmaktadır. Cumhurbaşkanı'nın halen yeniden değerlendirilerek artırılan tutarları yarisına kadar artırma yetkisi bulunuyor. Kanun teklifinin 2. maddesi kapsamında, Cumhurbaşkanı'na yeniden değerlendirilerek artırılan tutarları iki katına kadar artırma yetkisi verilmektedir.

- **Kurumların En Az İki Tam Yıl Süreyle Aktiflerinde Yer Alan Taşınmazların Satışına Uygulanan KDV İstisnaları Kaldırılacak Ancak İştirak Hisseleri Satışı Halinde KDV İstisnası Uygulanmaya Devam Edilecek**

Şu anda yürürlükte olan 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun ("KVK") 5/1-(e) bendi uyarınca, kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların satışından doğan kazançların %50'lik kısmı kurumlar vergisinden istisnadır.

Kanun teklifinin 3. maddesi kapsamında 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'na geçici 43. madde eklenmektedir. Eklenen hüküm ile kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların satışı KDV'ye tabi olacaktır. Buna karşılık iştirak hisselerinin satışında uygulanan KDV istisnası devam etmektedir.

Kanun teklifinin 4. maddesi ise, kanun teklifinin yasalaşp yürürlüğe girdiği tarihten önce kurumların aktifinde yer alan taşınmazlar açısından her iki istisnanın da aynı şekilde uygulanmasını öngörmektedir. Başka bir deyişle, kanun teklifi yasalaşp yürürlüğe girmeden önce eğer herhangi bir kurumun iki tam yıl süreyle aktifinde bir taşınmaz varsa önceden yürürlükte olan KDV istisnası söz konusu taşınmazın satışı için aynı şekilde uygulanacaktır.

Buna ilaveten kanun teklifinin 11. maddesi kapsamında, %50 olarak uygulanan istisnanın %25 olarak uygulanması da öngörülmektedir.

- **Cumhurbaşkanı'nın Net Borç Kullanma Yetkisi 3 Katına Çıkarılacak**

Kanun değişikliğinin 5. maddesi kapsamında, depremin sebep olduğu finansman krizini önlemek amacıyla Cumhurbaşkanı'na verilen net borç kullanımı yetkisinin 3 katına çıkarılması planlanıyor.

- **Cumhurbaşkanı'nın ÖTV Artırım Yetkisi Genişletilecek**

Kanun teklifinin 6. maddesi kapsamında; 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na ekli (I) ve (III) sayılı listelerde yer alan malların, oluşabilecek fiyat dalgalanmalarına uygun şekilde vergilenmesi ve günün sosyal, ekonomik ve mali ihtiyaçlarına göre hızlı ve esnek karar alınabilmesi için Cumhurbaşkanı'na tanınan yetki genişletilmektedir. Ayrıca Kanuna ekli (I) sayılı listedeki mallar için maktu vergi tutarlarının enflasyondan etkilenmemesi amacıyla bu tutarların her yıl Ocak ve Temmuz aylarında, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından ilan edilen yurt içi üretici fiyat endeksindeki son altı ayda meydana gelen değişim oranında güncellenebilmesi amacıyla Cumhurbaşkanı'na yetki verilmesi öngörülmektedir.

- **2023 Temmuz ile Aralık Dönemleri Arasında Uygulanmak Üzere Günlük 16,66 TL, Aylık 500 TL tutarında Asgari Ücret Desteği Sağlanması Öngörülmektedir**

Bilindiği üzere, işverenlerin işgücü maliyetlerini düşürerek istihdamı korumalarını desteklemek amacıyla 2016 yılından 2023 Haziran ayına kadar her yıl düzenli olarak asgari ücret desteği sağlanmıştır. Kanun teklifinin 7. maddesi ile 2023 Temmuz ayı ile Aralık aylarında da madde metninde belirtilen işverenlere

ödeyecekleri sigorta priminden mahsup edilmek kaydıyla günlük 16,66 TL; aylık ise 500 TL asgari ücret desteği sağlanması öngörülmektedir.

- **Girişim Sermayesi Fonu Ve Ortaklığı Dışındaki Diğer Yatırım Fonu Ve Ortaklıklarından Elde Edilen Kazançlar İçin Kurumlar Vergisi İstisnası Kaldırılıyor**

Kanun teklifinin 8. maddesi kapsamında; kurumların, girişim sermayesi yatırım fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen kazançlara sağlanan istisna hariç olmak üzere kanun teklifinin yasalaşım yayınlanacağı tarihinden itibaren iktisap edilen diğer yatırım fonlarından elde ettikleri kazançlara yönelik sağlanan kurumlar vergisi istisnasının kaldırılması öngörülmüştür.

Şu anda yürürlükte olan haliyle KVK m. 5/1-a-3 bendi uyarınca, tam mükellefiyete tabi diğer yatırım fonu katılma paylarından elde ettikleri kar payları ile katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirler kurumlar vergisinden müstesnadır. Kanun değişikliği ile bu fonların katılma paylarının değerlendirilmesinden kaynaklanan değer artış kazançları da vergi istisnasının kapsamına dahil edilecektir. Buna karşılık maddenin 4. ve 5. bentlerinde yer alan istisnaların ise kaldırılması öngörülmektedir.

- **Kurumların Aktiflerinde Yer Alan Taşınmazların Kısmi Bölünme Yoluyla Devri Uygulamasına Son Veriliyor**

Şu anda yürürlükte olan haliyle KVK m. 19 kapsamında; kurum taşınmazları, iştirak hisseleri ile üretim ve hizmet işletmeleri belirli şartlar dahilinde kısmi bölünme işlemine konu edilebilmektedir. Kanun teklifinin 9. maddesi ile taşınmazların kısmi bölünme işleminin kapsamından çıkarılması öngörülmektedir.

- **İhracatçı Kurumlardan Kazanç Üzerinden Alınan Vergide Uygulanan 1 Puanlık İndirim, 5 Puana Yükseltiliyor**

Şu anda yürürlükte olan düzenlemeye göre ihracatçı kurumların kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına uygulanmakta olan 1 puan indirim, 5 puana çıkarılıyor. Kanun teklifinin 10. maddesiyle öngörülen değişiklik; 1 Ekim 2023 tarihinden itibaren verilmesi gereken beyannamelerden başlamak üzere, kurumların 2023 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına, özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise 2023 takvim yılında başlayan özel hesap dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlarına uygulanmak üzere yayım tarihinde yürürlüğe girecek.

- **Bankalar, Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri, Elektronik Ödeme ve Para Kuruluşları, Yetkili Döviz Müesseseleri, Varlık Yönetim Şirketleri, Sermaye Piyasası Kurumları, Sigorta ve Reasürans Şirketleri ile Emeklilik Şirketlerinde Kurumlar Vergisi Oranı Artırılıyor**

Yukarıda yer verilen şirketler açısından KVK kapsamında Kurumlar Vergisi oranı şu anda %25 olarak uygulanmaktadır. Kanun değişikliğinin 10. maddesi uyarınca, söz konusu kurumların kurum kazançları üzerinden %30 oranında vergi alınması öngörülmektedir.

- **COVID Pandemisi Kapsamında Uygulanan İdari Para Cezalarının İadesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı Yetkili Kılınmıştır**

Bilindiği üzere, AYM'nin 05.04.2023 tarihli ve E. 2023/44, K. 2023/71 sayılı kararı ile COVID pandemisi esnasında uygulanan idari para cezalarının iade edilmeyeceğini öngören kanun hükmü iptal edilmiştir. Bu sayede, COVID pandemisi esnasında tahsil edilen idari para cezalarının iadesinin önünde herhangi bir hukuki engel kalmamıştır. Söz konusu iptal kararına dair detaylı açıklamalarımıza [bağlantıdan](#) erişebilirsiniz.

Kanun teklifinin 12. maddesi ile 09.11.2022 tarihinden önce tahsil edilen idari para cezalarının iadesine yönelik düzenleme yapılmaktadır. Düzenleme kapsamında, tahsil edilen idari para cezalarının 31.12.2024 tarihine kadar tahsilatı yapan idari birime yapılacak başvuru üzerine Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslara göre iade edileceği öngörülmektedir.

Hazırlayanlar:

Av. Doğa Can Altınözlü

Stj. Av. Gazi Barış Yıldırım